Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Jílové u Prahy,
příspěvková organizace

Okruhy témat maturitní zkoušky z OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ a PRÁVA

Školní rok 2026/ 2027

1. **Význam a vývoj ochrany přírody a krajiny.** Význam ochrany přírody a krajiny jako nezbytné součásti udržitelného rozvoje. Vývoj přístupu v historii v ČR i ve světě. **Vývoj přístupu v historii v ČR i ve světě z pohledu práva.**
2. **Typy chráněných území a zóny odstupňované ochrany.** Jednotlivé kategorie chráněných území v ČR, zóny odstupňované ochrany a podmínky jejich vyhlášení. **Zákon č. 114/1992 Sb., část třetí, zvláště chráněná území.**
3. **Národní parky ČR, významné CHKO, rezervace.** Historie, popis, význam. **Zákon č. 114/1992 Sb., část třetí, zvláště chráněná území.**
4. **Ekologické sítě** – USES a NATURA 2000. Principy ekologické stability a důležitost vytváření ekologických sítí pro propojení přírodních lokalit. Biokoridory. **NATURA 2000 z pohledu práva.**
5. **Ekologie krajiny a krajinotvorné činitele.** Vliv přírodních a antropogenní faktorů, struktura krajiny. **Evropská úmluva o krajině.**
6. **Urbanizace, doprava, turismus a vliv na krajinu.** Vývoj a pozitivní i negativní dopady na krajinu, zábor půdy, sídelní struktury, udržitelný turismus. **Úmluva o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví.**
7. **Zemědělství a alternativní technologie.** Vliv na životní prostředí. Vývoj a pozitivní i negativní dopady na krajinu, intenzivní a ekologicky šetrné hospodaření, pesticidy, monokultury. **Zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství, Zákon 252/1997 Sb., o zemědělství.**
8. **Ochrana druhové rozmanitosti, invazní druhy, stabilita ekosystémů.** Kategorie ohrožených druhů, invazní druhy a jejich eliminace. **Úmluva o biologické rozmanitosti (CBD).**
9. **Mimolesní zeleň a její význam, ochrana.** Význam mimolesní zeleně v krajině, její typy, ekologické funkce a péče o ni. **Zákon č. 114/1992 sb., část druhá, obecná ochrana.**
10. **Ochrana ovzduší.** Emise, imise, rozptylové podmínky a zdroje znečistění. Vysvětlení pojmů, zdroje znečištění, účinky na ŽP a zdraví. **Zákon o ochraně ovzduší č. 201/2012 Sb.**
11. **Skleníkový efekt a ozónová vrstva a globální změny klimatu.** Změny klimatu, jejich příčiny a vliv na biosféru, včetně problematiky ozónové vrstvy. **Kjótský protokol, Pařížská dohoda.**

12. **Typy biotopů a jejich management**. Hlavní biotopy ČR, jejich ohrožení a způsoby údržby a ochrany. **Zákon č. 114/1992 Sb., část třetí; Ramsarská úmluva.**
13. **Obnova přírodních stanovišť**. Specifické biotopy (rašeliniště, prameniště, skály, jeskyně) a opatření k jejich ochraně. Primární a sekundární sukcese, klimax. **Úmluva o biologické rozmanitosti (CBD).**
14. **Udržitelný rozvoj a přírodní zdroje**. Efektivní hospodaření se zdroji a principy udržitelnosti. **Úmluva o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví.**
15. **Význam vody a hydrologie**. Druhy vod a jejich význam pro životní prostředí, hydrologický cyklus, koloběh vody, význam a vliv na globální problémy. **Zákon o vodách (vodní zákon), č. 254/2001 Sb.**
16. **Ochrana vodních zdrojů, čištění odpadních vod**. Zdroje znečištění, principy čištění, revitalizace toků. **Zákon o vodách (vodní zákon), č. 254/2001 Sb.**
17. **Znečišťující látky ve vodě a v půdě**. Druhy, vliv na životní prostředí a opatření. **Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu.**
18. **Vznik půd a půdní typy, ochrana půdy.** Vznik půd, složení půdy, typy půd, ochrana půdy, znečišťující látky v půdě, eroze, vliv na ekosystémy. **Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu.**
19. **Těžba nerostných surovin**. Způsoby, dopad na krajinu, staré ekologické zátěže, rekultivace a revitalizace. **Horní zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství.**
20. **Odpadové hospodářství** – druhy odpadů a způsoby jejich nakládání. Třídění, recyklace, spalování, skládky, nebezpečné odpady. **Zákon č. 541/2020 Sb. o odpadech.**
21. **Kategorizace odpadů, registrace a klasifikace toxických látek**. Katalog odpadů, registrace toxických látek. **Zákon č. 541/2020 Sb. o odpadech.**
22. **Obaly, systém třídění a recyklace obalů**. Typy obalů, značení recyklace a systém EKO-KOM. **Zákon 477/2001 Sb. o obalech.**
23. **BOZP, hygiena práce a požární prevence**. Legislativa, hlavní principy. **Zákon zákoník práce č. 262/2006 Sb.**
24. **Státní správa životního prostředí a správní řízení.** Veřejná správa, orgány státní správy ŽP, principy správního řízení, postup správního orgánu na konkrétním případu. **Zákon č. 500/2005 sb. správní řád.**
25. **Organizace ochrany ŽP v ČR.** Orgány veřejné správy – kompetence, kontrolní a odborné organizace, úloha samosprávy.

V Jílovém u Prahy dne 14. 09. 2026

Vypracovali: Ing. Jiřina Špálová, Mgr. Eva Mlejnková, Ing. Petr Karabiberov

Schválil: Mgr. Radek Coufal

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, příspěvková organizace, Šenflukova 220, Jílové u Prahy